

VYDANÁ KORESPONDENCE MEZI HUBERTEM RIPKOU A EDVARDEM BENEŠEM

MIROSLAV ŠEPTÁK

Hubert Ripka vstoupil do veřejného dění ve dvacátých letech minulého století jako novinář. Nejprve působil v redakci Národního osvobození, posléze přestoupil k Lidovým novinám, kde měl na starosti zahraničně politické komentáře. Opakovaně absolvoval pravidelné cesty do Francie, Jugoslávie, Rumunska, Polska i Sovětského svazu. Třebaže původně inklinoval k národní demokracii, politicky pevněji zakotvil u národních socialistů. Zde došlo ke sblížení s ministrem zahraničí Edvardem Benešem. K pravidelným kontaktům mezi oběma muži docházelo od roku 1929. Pomyslného kulminačního bodu dosáhly během dramatických událostí roku 1938. H. Ripka patřil mezi odpůrce přijetí Mnichovské dohody Československem. V průběhu 2. světové války působil v řadách exilové vlády. Patřil mezi nejbližší spolupracovníky Jana Masaryka v pozici náměstka státního ministra rezortu zahraničních věcí. Po skončení 2. světové války převzal ministerstvo zahraničního obchodu. V únoru 1948 patřil k hlavním iniciátorům demise ministrů demokratických stran. Následně uprchl za dramatických a později komunisty záměrně zkeslených okolností do exilu, aby se zde zapojil do aktivit Rady svobodného Československa.

V letech 2018–2019 česká historiografie alespoň částečně splatila svůj dlouholetý dluh vůči Hubertu Ripkovi. Vedle monografie Davida Pavláta¹ vyšla rovněž edice korespondence mezi Ripkou a Edvardem Benešem v období 1922–1948 péčí Davida Hubeného a Ivana Štovička. Zatímco první z jmenovaných, dlouholetý člen Národního archivu, patří stále mezi zástupce nastupující generace badatelů, druhého z autorské dvojice není potřeba více představovat v důsledku jeho četné ediční činnosti. Kniha, první díl nově vytvořené ediční řady „Edvard Beneš – dokumenty“, vznikla v rámci programu Paměť v digitálním věku Strategie AV21 společnou péčí Národního archivu a Masarykova ústavu a Archivu AV ČR, v. v. i.

Recenzovaná monografie začíná krátkou svižně psanou biografickou črtou Huberta Ripky z pera vědeckého pracovníka Masarykova ústavu a Archivu Akademie věd Josefa Tomeše. Následuje studie o vztahu Edvarda Beneše a Huberta Ripky

1 Pavlát, David: *Novinář a politik Hubert Ripka. Muž, který nemlčel*. Praha 2019.

pocházející od obou editorů. Úvodní část zakončuje ediční poznámka od Ivana Štovička. Edice obsahuje celkem 172 dokumentů, převážně dopisů, telegramů a fonogramů. Každý z nich je opatřen edičním aparátem obsahující zkrácené záhlaví, citaci s údaji o uložení v archivech a základní údaje vnějšího popisu. Všechny dokumenty dále doplňuje poznámkový aparát složený z edičních a věcných poznámek. První část chronologicky uspořádaných dokumentů se soustřeďuje na Ripkovy poznatky ze zahraničních cest (například dok. č. 7, 9, 10–11, 13, 14, 17, 18–20, 22–24 a další). Přibližuje tak zajímavé informace například o vnitřním vývoji Francie nebo Jugoslávie. Těžiště zpřístupněných materiálů spočívá v Ripkových aktivitách v průběhu 2. světové války (dok. č. 57–164), které poskytují zajímavý vhled do aktivit československé exilové vlády. Editoři přitom nepodlehli pokušení zahrnout do knihy materiály osobní povahy, které by mohly narušit žánrovou konzistenci edice. Monografii doplňuje rozsáhlý osobní rejstřík zahrnující více než 700 hesel, což vzhledem ke skutečnosti, že editované dokumenty obsahují velké množství osobností, s nimiž Hubert Ripka hovořil nebo získával od nich informace je nutné pozitivně ocenit. Na závěr knihy je zařazena výběrová bibliografie Huberta Ripky a anglické resumé.

Ediční počín Davida Hubeného a Ivana Štovička představuje pečlivě odvedenou práci a přispívá tak k hlubšímu poznání jedné z významných osobností československých dějin. První díl nově vytvořené vědecké řady nastavil vysokou laťku, a proto bude zajímavé sledovat, zda další svazky budou v tomto trendu pokračovat.

Hubený David – Štoviček, Ivan (ed.): S projevem nejhlubší úcty. Dopisy, zprávy a depeše Huberta Ripky Edvardu Benešovi (1922–1948), Národní archiv, Masarykův ústav a Archiv AV ČR. Praha 2018, 512 s.